

Ohjeita lasten päivähoitotilojen/varhaiskasvatustilojen suunnitteluun

Keski-Pohjanmaan ympäristöterveyslautakunta 22.5.2019 § 18

Sisällys

Johdanto	1
Päivähoito- ja vastaavien lastenhoitotiloja koskevien asioiden käsittely	2
Ilmoitukset ja luvat	2
Tiloja koskevat vaatimukset	3
Ympäristö ja piha	3
Tilasuunnittelu	5
Sisäilmasto ja ääneneristys / melu	5
Sähkö ja valaistus	6
Wc- ja siivoustilat	7
Keittiö ja ruokailutila	7
Talousvesi ja jätehuolto	8
Viitteet	9
Yhteystiedot	10

Johdanto

Tähän ohjeeseen on koottu ne vaatimukset, joita Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuolto edellyttää lasten hoitoon käyttöönotettavilta tiloilta. Poikkeaminen vaatimuksista edellyttää aina lisäperusteluja ja -selvityksiä.

Varhaiskasvatuslain (540/2018) 11 §:n mukaan ”Varhaiskasvatusympäristön on oltava kehittävä, oppimista edistävä sekä terveellinen ja turvallinen... Toimitilojen ja toimintavälineiden on oltava terveellisiä, turvallisia ja asianmukaisia, ja niissä on huomioitava esteettömyys.” Olosuhteiden määrittelyssä on käytetty apuna sisäilman laadun osalta Sosiaali- ja terveysministeriön asumisterveysasetusta (545/2015), sekä turvallisuuden ja toimivuuden osalta mm. asetuksia käyttöturvallisuudesta (1007/2019), esteettömyydestä (241/2017) sekä RT-ohjeita. Rakennustietosäätiön ohjeiden (RT-ohjekortit) sitovuus ei kuitenkaan ole sellainen, että ne selkeyttäisivät

Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuolto

Käynti- ja postiosoite
Terminaalikatku 8, 67700 Kokkola

Sähköposti
yterveys@kokkola.fi
etunimi.sukunimi@kokkola.fi

Internet
www.kokkola.fi/ymparistoterveydenhuolto

Puhelinnumero
044 7307 991

22.05.2019

vähimmäisvaatimuksia esimerkiksi tilojen pinta-alojen suhteen. Tähän käytännön tarpeeseen on laadittu nämä ohjeet, joiden tarkoitus on määritellä ja sopia paikallistasolla tarkemmin, millaiset olosuhteet ovat terveydellisiltä ja muilta olosuhteiltaan lasten hoidolle sopivia.

Ohjeet koskevat kaikkia valvonnanalaisia lastenhoitotiloja (päiväkodit, ryhmäperhepäiväkodit, päiväkerhot jne.) ellei tätä ole erikseen tekstissä mainittu.

Päivähoito- ja vastaavien lastenhoitotiloja koskevien asioiden käsittely

Suunniteltaessa tiloja lastenhoitokäyttöön, on syytä olla mahdollisimman varhaisessa vaiheessa yhteydessä Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuoltoon. Mikäli kyse on olemassa olevasta tilasta, joka halutaan ottaa varhaiskasvatukseen, esiopetuksen tai lasten kerhotoiminnan käyttöön, antaa ympäristöterveydenhuolto lausunnon suunnitelmista tai tilojen edellyttämistä muutostöistä. Lausunnot ja niihin liittyvät tarkastuskäynnit ovat maksuttomia.

Muutos- ja rakennustöistä tulee olla yhteydessä myös rakennusvalvontaan mahdollisten maankäyttö- ja rakennuslain mukaisten lupien saamiseksi. Hanke voi vaatia myös kaavoittajan poikkeuslupakäsittelyä, mikäli toiminta aiotaan sijoittaa rakennukseen, jota ei kaavassa ole tällaiseen käyttöön ohjattu.

Ennen toiminnan aloittamista tulee Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuollolle tehdä terveydensuojelulain 13 §:n sekä elintarvikelain 13 §:n mukaiset ilmoitukset lomakkeilla, joita saa terveystarkastajilta tai ympäristöterveydenhuollon kotisivuilta (www.kokkola.fi/ymparistoterveydenhuolto). Elintarvikelain mukainen ilmoitus koskee vain päiväkotien keittiöitä. Ryhmäperhepäiväkotien (enintään 12 lasta) keittiöt arvioidaan elintarviketurvallisuuden osalta terveydensuojelulain mukaisessa valvonnassa, mutta ne eivät kuulu elintarvikelain mukaiseen säännölliseen valvontaan.

Ilmoitukset ja luvat

Terveydensuojelulain (793/1994) 13 §:n 3–kohdan mukaan toiminnanharjoittajan on tehtävä viimeistään 30 vuorokautta ennen toiminnan aloittamista kirjallinen ilmoitus kunnan terveydensuojeluviranomaiselle päiväkodin ja kerhon sekä esiopetusta antavan järjestämispaikan käyttöönotosta. Muita vastaavia lasten ja nuorten kokoontumistiloja ovat nuorisotilat, leirikeskukset, kerhot ja sisäleikkipuistot. (Valviran ohje V/10614/2019, 3.4.2019)

Ilmoituksen liitteenä tulee aina olla vähintään asemapiirustus ja pohjapiirustukset kaikista tiloista. Tarvittaessa terveysvalvonta voi pyytää lisäselvityksiä, esimerkiksi ilmanvaihdon mittauspöytäkirjat. Ilmoituksen saatuaan ympäristöterveystarkastaja laatii toiminnanharjoittajalle todistuksen, jossa todetaan toiminta lisätyksi valvontakohteena terveysvalvonnan järjestelmään. Ilmoituksen käsittelystä peritään

Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuolto

Käynti- ja postiosoite
Terminaalikatku 8, 67700 Kokkola

Sähköposti
yterveys@kokkola.fi
etunimi.sukunimi@kokkola.fi

Internet
www.kokkola.fi/ymparistoterveydenhuolto

Puhelinnumero
044 7307 991

22.05.2019

ympäristöterveyslautakunnan hyväksymän taksan mukainen maksu. Terveysvalvonnalla on oikeus tehdä tarkastus terveydensuojelulain 45 §:n nojalla heti ilmoituksen saavuttua tai jo ennen tätä, mutta pääsääntöisesti tilojen ja toiminnan tarkastus tehdään 1-3 kuukauden kuluttua ilmoituksen käsittelyn jälkeen. Mikäli tarkastuksessa todetaan huomautettavaa, pyydetään selvitystä tai kuullaan asianosaisia tarkastuksessa todetuista epäkohdista ja niiden korjauksesta.

Myös toiminnan olennaisesta muuttamisesta tulee tehdä ilmoitus terveysvalvonnalle. Tällaisia muutoksia ovat esimerkiksi lasten määrän lisäys, tilojen peruskorjaus, joka vaikuttaa merkittävästi huonejärjestelyihin tai aiemmin muussa käytössä olleen tilan ottaminen päivähoitokäyttöön (esimerkiksi päiväkodin yhteydessä oleva asunto). Menettelytapa on sama kuin edellä ja ilmoitusten käsittelystä peritään ympäristöterveyslautakunnan hyväksymän taksan mukainen maksu. Terveysvalvonnalle tulee myös ilmoittaa, mikäli toiminnanharjoittaja tiloissa vaihtuu. Tähän riittää kirje tai sähköposti, josta selviävät uuden toiminnanharjoittajan yhteystiedot. Myös toiminnan lopettamisesta tulee ilmoittaa.

Perhepäivähoito yksityishenkilön omassa kodissa ei vaadi terveydensuojelulain mukaista ilmoitusta. Tässäkin tapauksessa toiminta on kuitenkin järjestettävä terveydensuojelulain yleisperiaatteiden mukaisesti ja esimerkiksi sisäilman laatuun tai muuhun asumisterveyteen liittyvässä valitustapauksessa terveydensuojeluviranomaisen on tutkittava asia (Valviran ohje V/10614/2019, 3.4.2019).

Tiloja koskevat vaatimukset

Ympäristö ja piha

Päivähoitotilan sijaintipaikkaa suunniteltaessa tulee selvittää, onko alueen mahdollinen aiempi toiminta (esimerkiksi teollisuus-, varasto- tai varikkoalueet) aiheuttanut maaperän likaantumista siinä määrin, että se tulee puhdistaa. Niin ikään tulee varmistaa, ettei maaperästä kulkeudu rakenteiden läpi sisäilmaan haitallisia määriä radonia. Päiväkotirakennusta ei saa sijoittaa lähelle suuria sähkölinjoja.

Liikenteen ja muiden lähiympäristön melulähteiden aiheuttaman jatkuvan keskiäänitason (L_{Aeq}) tontilla ei tulisi ylittää 55 dB(A):ä klo 7–22. Sisätiloissa ympäristömelun aiheuttama jatkuva keskiäänitaso saa olla enintään 35 dB(A) klo 7–22 ja 30 dB(A) klo 22–7 (ympäri vuorokautiset päiväkodit). Korkeat melutasot voivat edellyttää melusuojauksien rakentamista tai tavanomaista parempaa ikkunoiden ja ulkoseinärakenteiden ääneneristävyyttä.

Yli 1 000 auton keskivuorokausiliikenne (kvl) tontin vieressä aiheuttaa sen, että jatkuva samanarvoinen äänitaso tontilla ylittää 55 dB(A). Tämän vuoksi lähes kaikkien katujen läheisyydessä sijaitsevien päivähoitotilojen ulkoilueen melusuojauksesta on

Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuolto

Käynti- ja postiosoite
Terminaalikatu 8, 67700 Kokkola

Sähköposti
yterveys@kokkola.fi
etunimi.sukunimi@kokkola.fi

Internet
www.kokkola.fi/ymparistoterveydenhuolto

Puhelinnumero
044 7307 991

22.05.2019

huolehdittava esimerkiksi sijoittamalla rakennus pihan ja tien väliin. Mikäli tontin melutasot ylittävät ohjearvon, voidaan joutua harkitsemaan tontin soveltuvuutta päivähoitotoimintaan.

Liikenteestä, teollisuuslaitoksista tms. aiheutuvat korkeat ilman epäpuhtauspitoisuudet tontilla saattavat edellyttää erityisiä ilmanvaihtojärjestelyjä tai tuloilman tavanomaista parempaa suodatusta. Tuloilmanottoaukot tulee aina sijoittaa mahdollisimman puhtaaseen paikkaan etäälle liikenneväylistä, jätteiden keräilypisteistä ja rakennuksen huoltoliikenteen käyttämistä väylistä. Tonttia ei voida pitää sopivana päivähoitokäyttöön, mikäli valtioneuvoston asettamat ilmanlaadun ohjearvot toistuvasti ylittyvät.

Rakennuspaikan tulee olla maaperältään riittävän kuiva rakenteiden kosteusvaurioiden välttämiseksi. Kosteusvaurioriskien vähentämiseksi kosteudelle alttiiden rakenteiden ja rakennuspohjan kuivatusjärjestelmien on oltava toimintavarmoja niiden suunnitellun käyttöajan ajan (Ympäristöministeriön asetus rakennuksen kosteusteknisestä toimivuudesta 782/2017)

Rakennuksen suunnittelussa tulee ottaa huomioon alueen mikroilmasto (varjoisuus, kosteus, ilman lämpötila) ja vallitsevat tuulet. Rakennuksen huolto- ja asiointiliikenne on syytä järjestää siten, että se haittaa mahdollisimman vähän lähiympäristön asukkaita ja ettei lasten turvallisuus vaarannu. Päiväkodin saattoliikenteelle tulee varata riittävästi parkkitilaa ja lastenrattaille asianmukaiset säilytystilat.

Päivähoitotilan ulkoilualueen tulee olla riittävän valoisa, mutta siellä tulee myös olla varjopaikkoja auringonsuojiksi. Lasten käytössä olevan piha-alueen mitoitusperusteena käytetään 20 m²/ lapsi. Tiiviisti rakennetuissa ympäristöissä voidaan tilamitoituksessa tinkiä, jolloin tulee pystyä osoittamaan läheiseltä puistoalueelta päiväkodin käyttöön soveltuva alue, jonne on turvallinen kulkuyhteys. Pihan pintamateriaalit on syytä valita niin, että ne soveltuvat toimintaan, eivätkä aiheuta pölyhaittoja.

Leikkivälineiden ja niiden asennusten tulee olla niitä koskevien standardien (SFS-EN 1176-1 - 1176-7, 1177) mukaisia. Leikkivälineissä ja kalusteissa ei saa olla myrkyllisiä aineita ja ne tulee sijoittaa turvaetäisyydet huomioiden ja putoamisvaaraa olevien välineiden alle tulee asentaa iskua vaimentavaa materiaalia.

Ulkoilualueen tulee olla turvallinen ja se rajataan kauttaaltaan aidalla. Aidan tulee olla vähintään 120 cm korkea, alareunan enintään 10 cm maan pinnan yläpuolella, riittävän tiivis ja rakenteeltaan sellainen, ettei se houkuttele kiipeämään. Aidan porttien salvat tulee suunnitella sellaisiksi, että niiden avaaminen on lapsille hankalaa.

Pihalla ei saa kasvaa myrkyllisiä kasveja, erityisesti tulee välttää myrkyllisiä marjoja tekeviä kasveja. Myöskään piikikkaita kasveja ei tule valita lasten leikkipihaan.

Pihan tulee olla helposti valvottavissa, tulee välttää katvealueita ja valaistuksen tulee olla riittävä.

Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuolto

Käynti- ja postiosoite
Terminaalikatu 8, 67700 Kokkola

Sähköposti
yterveys@kokkola.fi
etunimi.sukunimi@kokkola.fi

Internet
www.kokkola.fi/ymparistoterveydenhuolto

Puhelinnumero
044 7307 991

22.05.2019

Tilasuunnittelu

Suunnittelussa kannattaa käyttää apuna Päiväkotien suunnittelu –ohjetta RT 96-11003 elokuulta 2010.

Päiväkodin eri ryhmien kotialueiden tulee olla erotettavissa toisistaan ovilla tarttuvien tautien leviämisen ehkäisemiseksi. Tilojen tulee olla riittävän väljät. Lasten käytössä olevissa toimintatiloissa (kotialue + yhteistilat + sali) tulee olla tilaa vähintään 7 m²/tilapaikka. Tilapaikkamäärällä tarkoitetaan päiväkodissa samanaikaisesti olevien lasten enimmäismäärää. Päiväkotien ryhmätiloissa tulee olla vesipiste käsien pesua sekä juomaveden saantia varten.

Tiloja suunniteltaessa tulee kiinnittää huomiota rakennuksen käyttöturvallisuuteen erityisesti portaiden, kalusteiden ja ulko-ovien suhteen (Ympäristöministeriön asetus rakennuksen käyttöturvallisuudesta 1007/2017). Painavat ovet tulee suojata ainakin saranapuolelta siten, etteivät lasten sormet pääse puristumaan oven ja karmin väliin. Tarvittaessa kaapit, hyllyt yms. on kiinnitettävä kaatumisen estämiseksi. Lasten tiloissa olevat liedet on syytä suojata kaatumiselta, sekä varustaa kattila- ja kytkinsuojalla (liesisuoja). Hätäpoistumistiet tulee suunnitella siten, että ne ovat pienten lasten pelastautumiseen aidosti toimivat.

Useamman kuin yhden ryhmän päiväkodeissa tulee varata terveydenhoito- / eristystilaksi soveltuva huone, jossa on käsienpesuallas sekä tilan läheisyydessä wc. Esimerkiksi henkilökunnan työtila, toimisto tms. voidaan varustaa käsienpesualtaalla ja sijoittaa jonkin erillisen wc:n läheisyyteen.

Pienemmissä yhden ryhmän yksiköissä voivat tilat olla enemmän kodinomaisia, tällöin tulee ryhmäkokoa pitää enintään 12 tilapaikassa, jotta hygieniaan ja turvallisuuteen liittyvät asiat ovat hallittavissa.

Jokaiselle lapselle tulee osoittaa henkilökohtainen vaatteiden säilytystila (naulakko tai lokerikko) ja vuodepaikka, sekä petivaatteiden säilytys, mikäli ne varastoidaan nukkumisajan ulkopuolella muualla kuin omassa erillisessä vuoteessa.

Sisäilmasto ja ääneneristys / melu

Rakentamisessa tulee suosia ympäristöystävällisiä ja vähäpäästöisiä, esimerkiksi M1-luokan materiaaleja. Sisäilmassa ei saa esiintyä terveyshaittaa aiheuttavina pitoisuuksina mikrobeja, pölyä, kaasumaisia yhdisteitä tai muita epäpuhtauksia. Sisäilman laadun arviointiperusteita on esitetty asumisterveysasetuksessa. Tarvittaessa tulee vanhat tilat kuntotarkastaa ennen käyttöönottoa niiden terveellisyyden varmistamiseksi.

Tilat tulee suunnitella siten, että ne ovat helposti puhtaana pidettäviä. Pintamateriaalien tulee lattioissa ja seinien alaosissa sietää kosteapyyhintää. Suunnittelussa tulee välttää mm. korkealla sijaitsevia, hankalasti puhdistettavia tasoja. Tekstiilimattojen käyttöä ei

Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuolto

Käynti- ja postiosoite
Terminaalikatu 8, 67700 Kokkola

Sähköposti
yterveys@kokkola.fi
etunimi.sukunimi@kokkola.fi

Internet
www.kokkola.fi/ymparistoterveydenhuolto

Puhelinnumero
044 7307 991

22.05.2019

suositella niiden hankalan puhdistettavuuden takia; mikäli näitä kuitenkin valitaan käyttöön, tulee siivousmitoituksessa huomioida niiden puhdistamisen vaatima aika ja välineistö.

Sisäilman lämpötilan tulee lämmityskaudella olla vähintään +20°C ja enintään + 26°C. Lämmityskauden ulkopuolella lämpötila saa nousta enintään + 32 °C:een. Lattian pintalämpötilan tulee olla vähintään +19°C ja seinien pintalämpötilan vähintään +16°C standardin SFS 5511 mukaisena keskiarvona mitattuna. Rakenteen pistemäinen pintalämpötila ei saa alittaa +11°C:ta.

Ilmanvaihdon on oltava riittävä: suunnittelu tulee tehdä Ympäristöministeriön asetuksen 1009/2017 mukaisesti. Ulkoilmavirran tulee oleskelutiloissa kuitenkin olla vähintään 4 l/s henkilöä kohti eikä hiilidioksidipitoisuus saa tiloissa olla 1150 ppm suurempi kuin ulkoilmassa. Kylpy- ja wc-tilojen sekä keittiön ilmanvaihdon tulee olla riittävän tehokas poistamaan toiminnasta aiheutuva haju- ja kosteuskuorma. Ilmanvaihto ei saa aiheuttaa vetoisuutta ja tuloilman epäpuhtaudet tulee poistaa mahdollisimman hyvin. Normaali vaatimuksena on koneellinen tulo- ja poistoilmanvaihtojärjestelmä, mutta muitakin ratkaisuja voidaan hyväksyä, mikäli niillä voidaan taata riittävä ja vedoton ilmanvaihto.

Kuivauskaapit tulee asentaa laitteiden asennusohjeiden mukaisesti siten, etteivät ne häiritse tilojen yleisilmanvaihtoa.

Oleskelu- ja työskentelytiloissa tulee olla ainakin yksi avattava tuuletusikkuna.

Uloskäyntien yhteydessä (varaueloskäyntejä lukuun ottamatta) tulee olla tuulikaappi tai ilmaverho vetohaittojen ehkäisemiseksi.

Oleskelutilojen akustoinnista tulee huolehtia meluhaittojen vähentämiseksi. Suunnittelun ja olosuhteiden arvioimisen apuna voi käyttää Ympäristöministeriön ohjetta rakennuksen ääniympäristöstä (Saarinen 2018).

Ilmanvaihtolaitteista ja muista rakennuksen teknisistä laitteista aiheutuva jatkuva keskiäänitaso saa oleskelu- ja työskentelytiloissa (pois lukien keittiö) olla enintään 35 dB päiväaikana (kello 7-22). Yöaikaan (kello 22–7) suurin sallittu jatkuva samanarvoinen äänitaso on 30 dB (ympäri vuorokautiset päiväkodit).

Sähkö ja valaistus

Sähköasennusten tulee olla lapsille turvallisia. Pistorasioiden tulee olla suojattuja.

Valaistuksen tulee olla riittävä, vähintään 300 luksia. Valaistuksen suunnittelussa voidaan käyttää Suomen Valoteknillisen Seuran suosituksia ja RT-korttia 75-10569. Kaikissa oleskelu- ja työskentelytiloissa on syytä olla ikkunalasipinta-alaa vähintään 10 % lattiapinta-alasta riittävän luonnonvalon saannin varmistamiseksi.

Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuolto

Käynti- ja postiosoite
Terminaalikatu 8, 67700 Kokkola

Sähköposti
yterveys@kokkola.fi
etunimi.sukunimi@kokkola.fi

Internet
www.kokkola.fi/ymparistoterveydenhuolto

Puhelinnumero
044 7307 991

22.05.2019

Wc- ja siivoustilat

Kokopäiväryhmän tiloissa tulee olla wc-istuin ja käsienpesuallas jokaista alkavaa kymmentä lasta kohti. Osapäiväryhmien ja kerhojen tiloissa voidaan katsoa yksi wc ja käsienpesuallas riittäväksi 15 lasta kohti. Leikkipuistorakennuksissa vähimmäisvaatimus on yksi wc ja käsienpesuallas 25 lasta kohti. Päiväkodissa yksi wc-tiloista tulee toteuttaa esteettömänä. Henkilökunnan wc-tilojen suunnittelussa voi käyttää ohjeena RT-korttia 94-10969. Henkilökunnalla tulee olla omat wc-tilat.

Kullakin päivähoitoryhmällä tulee olla omat wc- ja pesutilat. Alle kolmevuotiaiden lasten pesutiloissa tulee olla käsienpesualtaan lisäksi myös suihkuallas tai vastaava alapesupaikka. Vauvaikäisiä hoidettaessa tulee olla erillinen pesuallas ja hoitotaso vaippojen vaihtamista varten. Vesikalusteiden tulee olla turvallisia käyttää, hanoissa tulee olla rajoittimet kuumalle vedelle käyttäjien suojaamiseksi.

Siivouksen helpottamiseksi kaikissa wc-tiloissa on syytä olla lattiakaivo. Elintarvikkeiden valmistus- ja tarjoilutiloihin avautuvien wc-tilojen tulee olla etuhuoneellisia.

Kuravaatteiden pesua ja kuivatusta varten tulee järjestää tilat mieluiten sisäänkäynnin yhteyteen. Kurapesupaikassa on syytä olla hiekanerotuskaivo viemäreiden tukkeutumisen estämiseksi.

Siivousvälineille ja -aineille tulee varata erillinen, lukollinen tila, jossa on vesipiste (kylmä ja kuuma vesi sekä kaatoallas), lattiakaivo, kuivatuspatteri, poistoilmanvaihto ja teline siivousvälineille. Mikäli siivousvarasto perustetaan olemassa olevaan tilaan, voidaan lattiakaivon vaatimuksesta tinkiä. Suurissa yksiköissä tarvitaan useampia siivousvälinevarastoja, vähintään jokaiseen kerrokseen omansa. Siivouskeskuksen ja varastojen sijoittelut tulee tehdä keskeisille paikoille ja tavaran vastaanottoa ja jätehuoltoa helpottaa uloskäynnin suunnittelu suoraan tilasta. Hygieniatuotteiden varastointiin (paperit, saippuat, desinfiointiaineet jne.) tulee varata riittävät tilat.

Mikäli pyykkihuoltoa ei ulkoisteta, tulee pyykinpesuun ja kuivaukseen järjestää asianmukaiset tilat ja koneet.

Keittiö ja ruokailutila

Pienissä yksiköissä, joissa lasten tilapaikkamäärä on enintään 12 (ryhmäperhepäiväkoti), voi keittiö olla normaali kotikeittiö. Tällöin kaksialtaisen tiskipöydän toista allasta voidaan käyttää käsienpesuun. Altaan yhteyteen tulee järjestää nestesaippua-annostelija ja paperipyyheteline. Liesi tulee suojata lapsiturvalliseksi. Astioiden pesua varten tulee olla astianpesukone.

Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuolto

Käynti- ja postiosoite
Terminaalikatu 8, 67700 Kokkola

Sähköposti
yterveys@kokkola.fi
etunimi.sukunimi@kokkola.fi

Internet
www.kokkola.fi/ymparistoterveydenhuolto

Puhelinnumero
044 7307 991

22.05.2019

Isommissa yksiköissä (päiväkoti) keittiöt otetaan erillisen elintarvikehuoneistoilmoituksen käsittelyn jälkeen osaksi säännöllistä elintarvikevalvontaa. Keittiö ei saa toimia läpikulkutilana riittävän hygieniatason varmistamiseksi.

Ruokailutilaan suositellaan asennettavan käsienpesuallas nestesaippua-annostelijoineen ja paperipyyhetylineineen ruokailijoita varten.

Keittiössä tulee olla erillinen käsienpesuallas nestesaippua-annostelijoineen ja paperipyyhetylineineen sekä vesipisteet ruoanvalmistusta ja astioiden esipesua /pesua varten.

Päiväkodin keittiössä tulee olla erillinen siivousvälinevarasto, jossa on vesipiste (kylmä ja kuuma vesi sekä kaatoallas), poistoilmanvaihto ja kuivatuspatteri sekä teline siivousvälineille. Mikäli keittiön siivouksessa käytetyt välineet säilytetään päiväkodin yhteisessä siivousvälinevarastossa, tulee välineet erottaa merkinnöin muiden tilojen siivousvälineistä. Pienissä kodinomaisissa keittiöissä (ryhmäperhepäivähoito) tulee olla tuulettuva siivouskaappi, jossa kemikaalit ovat lasten ulottumattomissa (esim. lukko tai haka, johon lapset eivät ulotu).

Valmistuskeittiön henkilökunnalla tulee tartuntatautien leviämisen ehkäisemiseksi olla erillinen käymälä. Jakelukeittiöhenkilökunta voi käyttää muun henkilökunnan kanssa yhteisiä wc-tiloja.

Keittiön käytössä tulee olla riittävästi kuiva-ainevarastotilaa ja kylmäsäilytystilaa, joiden lämpötilaa voidaan helposti seurata. Jos toiminnassa käytetään elintarvikkeiden kuljetuslaatikoita, tulee näitä varten järjestää sateelta ja vahinkoeläimiltä suojatut tilat.

Keittiössä tulee olla riittävästi työskentelytilaa ja käytettyjen materiaalien tulee olla helposti puhtaana pidettäviä. Valmistuskeittiöissä lattia- ja seinäpintojen tulee olla vesipesun kestäviä.

Keittiöön tulee järjestää keittiötyypin (jakelu- tai valmistuskeittiö) vaatima riittävän tehokas tulo- ja poistoilmanvaihto. Keittiön lieden ja uunin yläpuolella tulee olla huuva ja rasvasuodatin sekä astianpesukoneen yläpuolella höyrykupu.

Keittiössä on syytä olla tila myös henkilökunnan toimistotarvikkeille tai suuremmissa keittiöissä mieluiten oma toimistotyöpiste.

Talousvesi ja jätehuolto

Talousvesi tulee järjestää yleisen vedenjakelun kautta ja kiinteistö liittyy yleiseen viemäriverkostoon. Mikäli vesihuolto järjestetään muulla tavoin (alueella ei ole yleistä viemäri- ja vesijohtoverkostoa), tulee talousveden laatu tutkituttaa ja viemäröntijärjestelmän soveltuvuus selvittää suunnitteluvaiheessa.

Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuolto

Käynti- ja postiosoite
Terminaalikatu 8, 67700 Kokkola

Sähköposti
yterveys@kokkola.fi
etunimi.sukunimi@kokkola.fi

Internet
www.kokkola.fi/ymparistoterveydenhuolto

Puhelinnumero
044 7307 991

22.05.2019

Jätehuoltotilaan tulee varata riittävästi tilaa erilaisille jätejakeille tarkoitetuille astioille. Jätteiden lajittelussa tulee noudattaa voimassa olevia jätehuoltomääräyksiä.

Jätekatoksen /-aitauksen tulee sijaita vähintään kahdeksan metrin etäisyydellä ikkunoista ja muista ilmanottoaukoista.

Rakennuksen yhteydessä sijaitsevassa suljetussa, lämpimässä jätehuoneessa tulee olla riittävä, muusta rakennuksesta erillinen poistoilmanvaihto sekä lattiakaivo ja vesipiste tilan puhdistusta varten. Biojätteen keräyspisteen on syytä olla jäähdytetty hajuhaittojen ehkäisemiseksi lämpiminä aikoina.

Viitteet

Terveysturvallisuuslaki (763/1994) ja -asetus (1280/1994)

Varhaiskasvatuslaki (540/2018)

Asumisterveysasetus (545/2015)

Ympäristöministeriön asetus rakennuksen käyttöturvallisuudesta (1007/2017)

Ympäristöministeriön asetus rakennuksen sisäilmastosta ja ilmanvaihdosta (1009/2017)

Ympäristöministeriön asetus rakennusten kosteusteknisestä toimivuudesta (782/2017)

Ympäristöministeriön asetus asuin-, majoitus- ja työtiloista annetun ympäristöministeriön asetuksen 5 §:n muuttamisesta (127/2018)

Ympäristöministeriön asetus asuin-, majoitus- ja työtiloista (1008/2017)

Valtioneuvoston asetus rakennuksen esteettömyydestä (241/2017)

Valviran ohje V/10614/2019, 3.4.2019

Päiväkotien suunnittelu, RT 96-11003, 2010

Päivähoidon turvallisuussuunnittelu (toim. Olli Saarsalmi), Stakes ja Sosiaali – ja terveysministeriö oppaita 2008:71

Infektioriskin vähentäminen päiväkodeissa, Sosiaali- ja terveysministeriön oppaita 2005:28

Leikkikenttävälineitä koskevat standardit SFS-EN 1176 1–7

Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuolto

Käynti- ja postiosoite
Terminaalikatu 8, 67700 Kokkola

Sähköposti
yterveys@kokkola.fi
etunimi.sukunimi@kokkola.fi

Internet
www.kokkola.fi/ymparistoterveydenhuolto

Puhelinnumero
044 7307 991

22.05.2019

Sisätilojen työkohteiden valaistus SFS-EN 12464-1

Yhteystiedot

Ympäristöterveydenhuolto / Kokkolan toimipiste

Hakalahdenkatu 83

67100 Kokkola

Puh. 044 7307 991 / toimisto

Ympäristöterveydenhuolto / Toholammin toimipiste

Lampintie 5, 69300 Toholampi

kotisivut: www.kokkola.fi/ymparistoterveydenhuolto

sähköposti: [yterveys\(at\)kokkola.fi](mailto:yterveys(at)kokkola.fi)

Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuolto

Käynti- ja postiosoite
Terminaalikatu 8, 67700 Kokkola

Sähköposti
yterveys@kokkola.fi
etunimi.sukunimi@kokkola.fi

Puhelinnumero
044 7307 991

Internet
www.kokkola.fi/ymparistoterveydenhuolto